**T.C.**
**UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ**

**ESAS NO :** 2023/61
**KARAR NO :** 2023/381
**KARAR TR :** 15/05/2023

**ÖZET**: Sebepsiz zenginleşmeden kaynaklı, gerçek kişi aleyhine açılan alacak davasının ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

**K A R A R**

**Davacı :** Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Rektörlüğü
**Vekili :** Av. R. Ş
**Davalı :** S. A. S

**I. DAVA KONUSU OLAY**

1. Davacı vekili, öğretim elemanı olarak çalışmaktayken görevinden uzaklaştırılan ve bilahare 672 sayılı KHK'ya ekli listeyle ihraç edilen davalıya 15/07/2016 - 14/08/2016 tarihleri arasında ücretinin 2/3'ünün ödenmesi gerekirken tamamının ödenmiş olduğundan bahisle, sebepsiz zenginleşme kapsamında fazladan ödenen tutarın yasal faiziyle birlikte davalıdan tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

**II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ**

**A. Adli Yargıda**

2. **Alanya 7. Asliye Hukuk Mahkemesi 13/12/2021 tarih ve E.2021/613, K.2021/239 sayılı kararı**ile, *"kamu görevlisinin parasal haklarına ilişkin uyuşmazlığın çözüm yerinin idari yargı olduğu"* gerekçesiyle, yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine karar vermiş, davacı tarafça yapılan istinaf başvurusu sonucunda Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi 27/10/2022 tarih ve E.2022/2926, K.2022/1615 sayılı kararı ile istinaf başvurusunun miktar yönünden usulden reddine kesin olarak karar vermiştir.

3. Davacı vekili, bunun üzerine aynı istemle idari yargı yerindedava açmıştır.

**B. İdari Yargıda**

4. **Antalya 4. İdare Mahkemesi 09/12/2022 tarih ve E.2022/1503 sayılı kararı**ile, *"davalı mevkiinde kamu kuruluşu niteliği taşımayan davalının olması karşısında, idari yargı yetkisi kapsamında açılmış bir idari dava bulunmadığından özel hukuk hükümlerine göre adli yargının görevli olduğu"* gerekçesiyle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurmuştur.

**III. İLGİLİ HUKUK**

5. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 77. maddesinde, *"Haklı bir sebep olmaksızın, bir başkasının malvarlığından veya emeğinden zenginleşen, bu zenginleşmeyi geri vermekle yükümlüdür. Bu yükümlülük, özellikle zenginleşmenin geçerli olmayan veya gerçekleşmemiş ya da sona ermiş bir sebebe dayanması durumunda doğmuş olur."* düzenlemesine yer verilmiştir.

6. Aynı Kanun'un 79. maddesinde de, *"Sebepsiz zenginleşen, zenginleşmenin geri istenmesi sırasında elinden çıkmış olduğunu ispat ettiği kısmın dışında kalanı geri vermekle yükümlüdür. Zenginleşen, zenginleşmeyi iyiniyetli olmaksızın elden çıkarmışsa veya elden çıkarırken ileride geri vermek zorunda kalabileceğini hesaba katması gerekiyorsa, zenginleşmenin tamamını geri vermekle yükümlüdür."* hükmü yer almıştır.

7. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinin değişik 1 numaralı bendinde şu düzenlemeye yer verilmiştir:

*"a) İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları,*

*b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,*

*c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar"*

**IV. İNCELEME VE GEREKÇE**

**A. İlk İnceleme**

8. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ınkatılımlarıyla yapılan 15/05/2023 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyası ekinde adli yargı dosya sureti ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

**B. Esasın İncelenmesi**

9. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonragereği görüşülüp düşünüldü:

10. Dava, davacı üniversitede öğretim elemanı olarak çalışmaktayken görevinden uzaklaştırılan ve bilahare ihraç edilen davalıya fazladan yapılan ücret ödemesinin yasal faiziyle birlikte tahsili istemiyle açılmıştır.

11. Dosyanın incelenmesinden; dava konusu alacak iddiasının sebepsiz zenginleşmeden kaynaklandığı, ortada iptal talebine konu bir idari işlemin bulunmadığı, yine idari eylem veya işlemden kaynaklı bir menfaat ihlalinin ve kişisel hakkın doğrudan bozulmasının söz konusu olmadığı, dolayısıyla idari yargı yerinde açılmasını gerektirir bir dava türünün mevcut olmadığı anlaşılmıştır.

12. Diğer taraftan, idari yargıda husumet kamu düzenindendir ve kendisine karşı dava açılan taraf, yani davalı mutlaka idare olmalıdır. Yani idari davalarda davalı her zaman idaredir. Uyuşmazlık konusu davada husumet yöneltilen davalının gerçek şahıs olduğu, idareye husumet yöneltilmesini gerektiren bir konu bulunmadığı ve bu bakımdan da asıl olarak sebepsiz zenginleşme kaynaklı alacağa ilişkin davanın idari yargı yerinde görülmeyeceği açıktır.

13. Tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde, idari işlemin iptali veya tam yargı davası niteliğinde olmayan, gerçek şahsa karşı açılan ve idareye husumet yöneltilmesini gerektirecek nitelikte olmayan davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

14. Yukarıda belirtilen hususlar gözönünde bulundurularak, Antalya 4. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Alanya 7. Asliye Hukuk Mahkemesinin 13/12/2021 tarih ve E.2021/613, K.2021/239 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

**V. HÜKÜM**

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Antalya 4. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ileAlanya 7. Asliye Hukuk Mahkemesinin 13/12/2021 tarih ve E.2021/613, K.2021/239 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

15/05/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

| Başkan | Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|---|
| Muammer | Nilgün | Doğan | Eyüp |
| TOPAL | TAŞ | AĞIRMAN | SARICALAR |

| Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|
| Ahmet | Mahmut | Bilal |